

Posudek vedoucí na magisterskou diplomovou práci BcA. Matouše Černého.

Jako „praktický dramaturg“ diplomant aktivně pracoval na přípravě programu pro absolventský herecký ročník – ostatně už při výběru a úpravě (včetně revize překladu) Letsova *Zabijáka Joea* ve školních podmínkách pro tehdejší 3. ročník v režii Miroslavy Pleštilové se osvědčil. Ve školním divadle Disk prokázal profesionální přístup jak ve fázi přípravy inscenací, tak posléze onoho „druhého oka“ v případě jevištní realizace, což velmi vstřícně kvitovali oba hostující režiséři: Lumír Olšovský, s nímž spolupracoval na muzikálu *Kabaret*, i Pavel Ondruch: s ním Matouš spolupracoval na zásadní inscenační úpravě *Bouře*. V situaci s režiséry hosty, kdy měl na starosti i navazování a napravování komunikace v nepříliš fungujícím provozu „školního“ divadla, se osvědčily rovněž jeho lidské vlastnosti – citlivost, empatie, klid a rozvaha při řešení situací, dramatických nejen na jevišti, ale i v hledišti. Při rekapitulaci průběhu diplomantova magisterského studia dramaturgie připomínám i jeho schopnosti překladatelské ve dvou světových jazycích (např. spolu s manželkou vydali v nakladatelství Grada několik německých překladů knížek pro děti a „náctileté“, jednu z příloh písemné práce tvoří překlad britské komorní aktovky Amy Rosenthal *Henna Night*). Kdyby se Matouš rozhodl stát se praktickým dramaturgem a já měla možnost ho v této profesi zaměstnat, neváhala bych to udělat. On se však rozhodl jinak.

Vzhledem k rodinné situaci (otec dvou malých dětí, manželka studentka) věnuje se dnes (při studiu Pedagogické fakulty) výuce českého jazyka a literatury na pražském Waldorfském lyceu. Písemná část magisterské práce „Využití kompetencí divadelního dramaturga v praxi učitele na Waldorfském lyceu“ tedy vychází z momentální osobní a profesní situace diplomanta. Slouží však také jako doklad toho, jak absolvent studia dramaturgie na KČD může nabyté znalosti a rozvinuté schopnosti úspěšně uplatnit i v jiném oboru,

než je (praktická) dramaturgie. Především je ale tato přehledně strukturovaná, věcně a kultivovaně napsaná reflexe svědectvím o sympatickém entuziasmu: diplomant se ve svém povolání, které bere jako svého druhu poslání, zkrátka „našel“. Není náhoda, že plodné pole pro uplatnění „dramaturgických kompetencí“ může Matouš Černý využít na škole waldorfského typu, která – aniž by si hrála na uměleckou instituci – preferuje „uměleckou a emoční složku vyučování jako reakci na nežádoucí přetížení žáků kognitivními úkoly“.

Po první kapitole („hledání vztahu mezi pedagogikou a dramaturgií“) následuje rekapitulace příběhu zakladatele waldorfské pedagogiky Rudolfa Steinera a jeho eurytmie a popis specifik této metody ve vztahu k uměleckým předmětům. Ve stěžejní třetí kapitole reflektuje diplomant, jakým způsobem při výuce literatury, ale i dalších předmětů (např. dramatické výchovy, filmového semináře, dějin výtvarného umění) aplikuje dramaturgickou analýzu a interpretaci textu, scénické rozvíjení dramatické situace a vztahů, které v ní vznikají, a to na praktických úkolech: rozbory Manetových obrazů, pojímaných jako specifické scény; psaní veršů a jejich přednes v eurytmické inscenaci; „tělesné“ seznámení se s dílem W. Shakespeara; putování Itálií zaměřené nejen na dějepisný, ale i „scénický“ kontext poznávaných památek, urbanistických scénérií a jejich atmosféry i lidí v nich, při jejichž pozorování nešlo „v úzkém slova smyslu o pouhý vizuální vjem, ale spíše o utváření si obrazu v širším slova smyslu“; atd.

Při všech těchto aktivitách uplatňuje vědomě nejen praktické dramaturgické, ale i teoretické školení u Zicha (vnitřně hmatové vjemy při pozorování i „prožívání“ např. výtvarných instalací v muzeích moderního umění) i Vostrého (scéničnost a scénovanost resp. scénologické aspekty nejrůznějších oblastí každodenního života a jeho projevů). Opakovaně se tak přesvědčuje o širším, obecnějším přesahu, který může dramaturgie mít, stane-li se vhodným „nástrojem“ pro pedagogickou výuku, dokonce lepším

než aplikace „dramatické výchovy“. Především však při tomto zkoumání diplomant potvrzuje, že „dramaturgické“ myšlení je mu vlastní.

Práce zaměřená na dramaturgické postupy při *pedagogickém* a nikoli *uměleckém* procesu může vzbuzovat otázku, zda její zadání i obsah je dostatečně legitimní pro absolvování ve zvoleném oboru. Ovšem – máme brát dramaturgii jen jako disciplínu úzce vymezenou prostředím divadla a příbuzných médií? Nepoukazuje předložená práce k něčemu možná stejně důležitému – či dnes ještě důležitějšímu?

Diplomantovu reflexi praktického využití studia dramaturgie při pedagogickém procesu doporučuji k obhajobě, neboť přesvědčivě dokládá zásadně *kultivační* funkci a obecně *kulturní poslání* dramaturgie, a navrhuji známku B.

Zuzana Sílová